

ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2025

ՀՈՒՆԵԱ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
ԹԵՍՏ 1

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՝ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղիր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն այունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մարդու ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում փակազներում նշված տառը:

- 1) թառամ-, պ-րանք, ճաճան-, փ-ակ (չ)
- 2) ա-ճատել, գա-թել, կ-տար, ո-կույզ (ո)
- 3) ժու-կալ, դ-խեմ, խո-ռովել, խա-նարած (Ժ)
- 4) ա-բարիշտ, ա-փոփոխ, բա-բասանք, ա-պամած (Ա)

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում անջատ:

- 1) գլուխ(գործոց), հետ(մնալ), հարյուր(հազար)
- 2) ի(հեճուկս), առ(այն), դեմ(դիմաց)
- 3) միտք(անել), հենց(որ), իրար(անցում)
- 4) ըստ(իս), տնե(տուն), քույլ(տալ)

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բաղադրյալ հատուկ անունների բոլոր բաղադրիչներն են գրվում մեծատառով:

- 1) ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՌԱՔՅԱԼ, ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՄԻԱՅՅԱԼ ԷՄԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ԴԱՎԹԱԿ ՔԵՐԹՈՂ
- 2) ԾՎԵԴԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՎԵՐԻՆ ԳԵՏԱՇԵՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
- 3) ԱՌՅՈՒԾ ՄՀԵՐ, ԵԶՆԻԿ ԿՈՎԲԱՑԻ, ԱՐԾՐՈՒՆՅԱՅ ՏԻԿԻՆ
- 4) ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԱՌԱՋԻՆ, ԽՆԿՈ-ԱՊԵՐ, ՄԵՐՋԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի առաջին արմատն է միավանկ:

- 1) հրկիզել, գրակալ, օրավարձ, քաղցրահամ
- 2) կայարանամերձ, թոշնորս, ձնագնդի, ցլամարտիկ
- 3) հալանցիկ, արձակագիր, գրադարան, թիավարել
- 4) գարեջուր, ուսանող, սրբազն, ձվածն

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում ույերկինչյունի հնչյունափոխություն կա:

- 1) մրջնաբույն, վարագուրել, փութալ, անզգուշորեն
- 2) գումկան, խուզարկու, անզուզադրելի, անբնական
- 3) ողջունել, բուրյան, գուշակ, թուլակազմ
- 4) կուտակել, կուսակից, դաշունահարել, լրւագգայուն

6 Ո՞ր շարքում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) սառույցը շարժվել - աղետ պատահել, ձայն բարբառո հանապատի - պատասխան չստացած խոսք
- 2) տակից դրւս զալ - ստանձնած գործը գլուխ բերել, մազը գերան դարձնել - չափազանցնել
- 3) կաշին պլոկել - ծայրաստիճան շահագործել, շունը տիրոջը չճանաչել - կարգուկանոն չլինել
- 4) աչքերը կապել - խորամանկությամբ խարել, խաղաթղթերը խառնել - ծրագրերը խափանել

7 Ο՞ր նախադասության մեջ փոխարերական իմաստով գործածված բառ չկա:

- 1) Աղմկում է իմ սրտում ամեն զիշեր մի կարոտ, Աղմկում է որպես խոլ ու հեռավոր մի քամի:
- 2) Ապրելուց քաղցր է մեռնել քեզ համար, Զգալ, որ դու կաս, և լինել հեռու:
- 3) Կայծակի մտրակից խրտնած կարմիր մի նժույզ ծառս եղավ տեղից:
- 4) Հեռվից կապտավուն սարերն այնքան պարզ էին երևում, որ կարելի էր համրել նրանց բոլոր ձորակները:

8 Տրված բառերից որի՞ արմատին չի կարող միանալ առ- նախածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) անցյալ
- 2) հավիտյան
- 3) երևույթ
- 4) աջլիկ

9 Ο՞ր տարրերակի բոլոր բառազույգերն են կազմված հոմանիշներից:

- 1) քիվ-քազրիք, գրավիչ-առինքնող
- 2) լազվարդ-բոսոր, քծնող-շողոքորք
- 3) անխափան-արդար, խորշակ-հողմ
- 4) անութ-թևատակ, անվեհեր-աներկյուղ

10 Ο՞ր տարրերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն բառերի համարները, որոնց բառակազմական վերլուծությունը ճիշտ է:

1. թագաղբում= թագ+ա+դ(հ)ր+ում
 2. խորհրդակցում = խորհ+(ու)րդ+ա+կ(հ)ց+ում
 3. թաժանունք= թաժան+նունք
 4. վայելչազրություն = վայել+(ու)չ+ա+զ(հ)ր+ություն
 5. կառամատույց = կառ+ա+մատույց
-
- 1) 2, 3, 5
 - 2) 1, 3, 4
 - 3) 2, 4, 5
 - 4) 1, 2, 4

11 Ο՞ր նախադասության մեջ պատճառական բայ կա:

- 1) Սի վայրկյան թվում է, թե խորհրդավոր այս կերտվածքը իսկույն ևեք լեզու է առնելու և ասելու, որ ինքը տեսել է հզոր փարավոններին, որոնք կառուցեցին վիրխարի բուրգերը:
- 2) Զեր նշումներին ծանոթանալով՝ եզրակացրի, որ նախագիծը լուրջ շտկումների կարիք ունի:
- 3) Այս հեռազիրը տվել էր երկի նրա համար, որ այլևս չձանձրացնեմ իրեն նոր նամակներով ու հեռազբերով:
- 4) Երկար ժամանակ քարացած հայացքով նայում էր խավարի մեջ. հետո նրա պրկված դիմագծերն ասես թուլացան:

12 Ο՞ր նախադասության մեջ մակրայ չկա:

- 1) Ես դուրս եմ գալիս՝ նորից շրջելու Նեղ փողոցներն ու կրկեսները բաց:
- 2) Եկան, ոռնացին սաղարթներիդ մեջ Ու ոլորելով, ճկելով հատ-հատ՝ Դալար ճյուղերդ փշրեցին, տարան:
- 3) Տիսրությամբ նայում էի մերկ պատերին, շրջապատող աղքատությանը, այդ վերացած դեմքերին, և զարմանալի բան. բվում էր՝ կարծես երբեք նրանք չեն եղել:
- 4) Չուր եմ փախչում, ինձ խարում. Հազար կապ է ինձ կապում:

13 Ο՞ր շարքում են ճիշտ նշված բոլոր այն բայերի համարները, որոնք չեզոք սեռի են:

*Ես միշտ էլ էսպես անրախտ 1. կլիմեն:
Մանուկ օրից են դեռ ինձ 2. անհծել...
3. Ասում են՝ մի օր, ես՝ օրորոցում,
Մի պառակ դարվիշ մեր տուն 4. է զայխ,
Իր խաղճ ասում է ու բաժին 5. ուզում,
Իմ նամք նրան բաժին 6. չի տայխ:
7. -Կորիք,-ասում է,-կորիք մեր դոնից,
Երեխաս 8. ծարեց, 9. հեռացիք, 10. զնա՛...*

- 1) 2, 4, 5, 7, 9, 10
- 2) 1, 4, 7, 8, 9, 10
- 3) 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8
- 4) 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10

14 Ο՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգնակի թիվն է կազմվում -եր վերջավորությամբ:

- 1) գծագիր, առանձնատուն, կաղնեփայտ, շնաձուկ
- 2) սաղցաշերտ, հիմնապատ, մեղրամոմ, դեղաբույս
- 3) նախազիծ, որսաշուն, առակազիր, մեծատառ
- 4) տոնածառ, ակնաբիր, ընդդիմախոս, որմնասյուն

15 Ο՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ամ* հոլովնան:

- 1) ձգտում, ազգանուն, շքաղուու
- 2) թեռ, թոռ, հանգիստ
- 3) ծունկ, ամառ, անկյուն
- 4) լեռ, մանուկ, շարժում

16 Ο՞ր նախադասության մեջ միջոցի անուղղակի խնդիր կա:

- 1) Սամույրե մեծ օճիքով վերարկուն հազին՝ նա շրջում էր Սյունիքում՝ միջոցներ որոնելով աղետի դեմն առնելու համար:
- 2) Ես եկել եմ այն վերջնական եզրակացությանը, որ մարդիկ հիանում են իրենց չունեցած հատկություններով:
- 3) Եվ ահա այդ նպատակով էլ նա հասավ Հարանց հոչակավոր անապատ, ժողովեց այդտեղ կորովի մարդկանց, կազմեց միաբանություն:
- 4) Շահ-Աքասը սիրով լսեց նրա խնդրանքը, բոլոր հանգամանքների մասին տեղեկություն առավ նրանից, ապա մեծամեծ խոստումներ անելով կաթողիկոսին՝ եկավ Հայաստան:

17 Ո՞ր նախադասության մեջ բացահայտիչից հետո ստորակետ պիտի դրվի:

- 1) Հակոբին ճանապարհ դնելիս հայրս այդ ահեղ մարդն անգամ չկարողացավ զսպել արցունքները:
- 2) Ինձ դաշտային երկրի բնակչիս վրա լեռը որ շեշտակի բարձրանում էր հենց ստորոտից մի առանձնակի դյութական տպավորություն գործեց:
- 3) Ուխտյալ ժողովրդի զինվորագրվելը ճիշտ է հուսադրող էր բայց ինքը որպես հազար ու մի կրակի միջով անցած գորական մտահոգ էր ծայրաստիճան:
- 4) Սի օր Լոռուց Թիֆլիս եկավ իմ հին ուսուցիչը Տիգրան Տեր-Դավթյանը դիտելու Շեքսպիրի «Համլետ» ողբերգությունը:

18 Տրված պարզ (դերքայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է սխալ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Թշնամուց ճշմարտություն ակնկալող կանխավ հավատում է ստիճան:*
Ով թշնամուց ճշմարտություն է ակնկալում, կանխավ հավատում է ստիճան:
- 2) *Ես հետ էի նայում մերձավորներից բաժանվող աքսորականի նման:*
Ես հետ էի նայում աքսորականի նման, որ բաժանվում է մերձավորներից:
- 3) *Վերջացնելով իր սովորական աղոթքը՝ տասու ներքնակի տակից դուրս բերեց մի փորբիկ կապոց:*
Երբ վերջացրեց իր սովորական աղոթքը, տասու ներքնակի տակից դուրս բերեց մի փորբիկ կապոց:
- 4) *Նրա կարծիքով անընդհատ տեղափոխություններիս պատճառը գեղեցիկ տանտիրուիի փնտրելու էր:*
Նրա կարծիքով անընդհատ տեղափոխություն էի, որովհետև գեղեցիկ տանտիրուիի էի փնտրում:

19 Ո՞րն է բարդ նախադասություն:

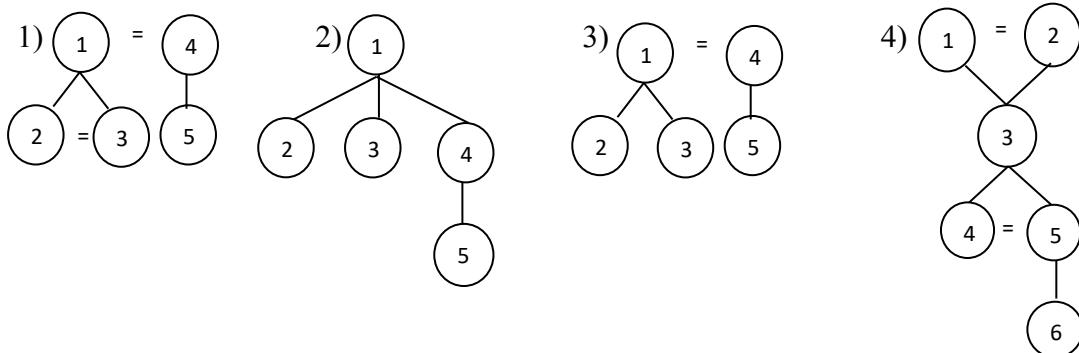
- 1) Այգու խոտերին սփռված դեղնագույն դեղձերն ու ծիրանները, արծաթագույն տանձերը, իրար խառնվելով, գույների քմահաճ ներդաշնակությամբ հիշեցնում էին Սպահանի զմայլելի գորգերը:
- 2) Կաքավարերով գլխից ամայլ հսկա խխունջի պես սողաց դեայի վրանները, խնճավություն կարեց քարերի վրա:
- 3) Ես, խոսելով Փարիզի՝ այն ժամանակվա հայ գաղութի մասին, չեմ կարող մոռացության տալ իմ հայրենակիցներին՝ ժամանակավոր այցելուներին՝ մի քանի ամսով Փարիզ եկած:
- 4) Երբեք մենք միանգամից չենք հաշտվում մեր գլխին եկած չարիքի հետ՝ մեր սնուտի հույսները, պարզ է, ոնելով նույնիսկ աներևակայելի հրաշքների վրա:

20 Ո՞ր տարրերակում ստորոգելի ստորադաս նախադասություն կա:

- 1) Ես նա եմ, հենց նա, Ով մարդկանց մերժել չի կարողանում:
- 2) Նրա միակ ցանկությունն էր, որ որդին բարձրագույն կրթություն ստանար:
- 3) Իմ ուզածն էր այն, որ նա միշտ ինձ հետ լինի:
- 4) Արդյոք ատելուց չէ՝, որ այսքան շատացել են դառնությունները:

21 Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Նա, ով չորել էր գետնին ու ծնոտը հենել ցանկապատին, կանգնեց անսպասելի, լարվածությունից քրտնեց՝ ձգտելով հիշել, թե ինչու ոտքի ելավ:



22 Ո՞ր տարրերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

....., ամեն ինչ ներկայացնում էր առասպելական ասացողի երևակայությամբ:

- 1) Որևէ բան պատմելիս
- 2) Չնայած որևէ բան էր պատմում
- 3) Երբ որևէ բան էր պատմում
- 4) Որևէ բան պատմելու ժամանակ

23 Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը գործածված չէ:

Այնպէ՞ս զգվող է երեկոն անավի,
Ծաղիկներն այնպես նազով են փակվում.
Ծուրջս վառված է մի ամուշ տագնաս,
Մի նոր հուզում է սիրտս մրրկում....

- 1) շրջադասություն
- 2) մակդիր
- 3) փոխարերություն
- 4) համեմատություն

24 Ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

Ու պոետներ, որ չեն պղծել իրենց շուրթերն անեծքով,
Պիտի զովեն քո նոր կյանքը նոր երգերով, նոր խոսքով:

- 1) «Հայրենիքիս հետ» (Հ. Թումանյան)
- 2) «Սի՞թե վերջին պոետն ես» (Վ. Տերյան)
- 3) «Անք պատմիչները և մեր գուսանները» (Ա. Իսահակյան)
- 4) «Վահագն» (Ե. Չարենց)

25 Գ. Զոհրապի ո՞ր նովելից է տրված հատվածը:

«Հուքարահատակ ճամփուն վրա, ծիերու շարք մը կը քալե հազիվ լսելի
ոտնածայնով մը ... , ամրող կարավան մը ծխախոտ փոխադրող շրջակա գեղերեն, ու
տասնի չափ տղաք կուգան քովեն հետխոտն, հրացանը ուսերնուն կախած,
ատրճանակը մեջքերնին»:

- 1) «Այինկա»
- 2) «Չարուղոն»
- 3) «Փոստա՛լ»
- 4) «Այրին»

26 Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարրերակն է համապատաս-
խանում տեքստի տրամարանական և քերականական միշտ կառուցվածքին:

1. Մի օր, երբ անցնում էր մի ապառաժոտ վայրով, նրան փորձում են հափշտակել
այլազգի զինյալներ. օրիորդը խաչակնքում է ու ձիու հետ թռչում քարաժայոից,
որպեսզի շրնկնի նրանց ձեռքը:
2. Ավանդությունն ասում է, որ քամու ուժգին հոսանքով ու աներևույթ զորությամբ
իշխանադուստրն անվճակ իջնում է ձորի խորխորատը:
3. Վայոց ձորի ժայռերից մեկը՝ խոր ձորի եզրին կանգնած մի բարձունք, կոչվում է
Շահանդուխտի քերծ:
4. Շահանդուխտը, որ իշխանի դուստրն էր, հրաշագեղ էր, չնաշխարհիկ. նրա
գեղեցկությունը զարմանք էր պատճառում տեսնողներին:

- 1) 3, 4, 1, 2
- 2) 4, 1, 2, 3
- 3) 3, 1, 4, 2
- 4) 4, 2, 3, 1

27 Տրվածներից որո՞ւմ Հ. Թումանյանի «Թմկաբերդի առումը» պոեմի բովանդակության
վերաբերյալ սխալ չկա:

- 1) Թարուլ իշխանը մատնության գիշերը երազում տեսնում է, որ Թմկաբերդը
հիմնահատակ քանդվել է:
- 2) Մահամերձ Թարուլը կնոց մատնության մասին իմանում է վերջին պահին, երբ իր
զինվորների մեծ մասն արդեն սպանված էր:
- 3) Մատնությամբ բերդը գրաված շահը հասկանում է, որ կյանքում բախտ, փառք և
հաղթություն հաստատ չեն, և պետք չէ հավատալ կյանքում ոչ մեկին:
- 4) Պոեմն սկսվում է «Գործն է անմահ, լավ իմացեք» տողով:

28 Պ. Դուրյանի ո՞ր բանաստեղծությունից են հետևյալ տողերը.

*Որքան ունիս դու փրփուր,
Սիրտս այնքան խոց ունի բյուր:*

- 1) «Սիրել»
- 2) «Տրտունջք»
- 3) «Լճակ»
- 4) «Իմ ցավը»

29 Ա. Շիրվանզադեի «Զառու» վեպի ո՞ր հերոսի խոսքն է.

«19-րդ դարը, սիրելին և, խարեւոթյան դար է, իսկ այդ դարը դեռ չի վերջացել: Այժմ խարում են ամենքը, և ամենից ավելի նրանք, որոնք ըմբուռանում են խարեւոթյան դեմ»:

- 1) Սմբատի
- 2) Սիրայելի
- 3) Իսահակ Մարութիսանյանի
- 4) Մարկոս աղա Ալիմյանի

30 Ա. Բակունիցի «Խոնարի աղջիկը» պատմվածքի հերոսը մերժում է Խոնարիի հոր՝ ճաշին իրենց տուն գնալու հրավերը՝

- 1) խոստանալով այցելել մեկ ուրիշ անգամ:
- 2) պատճառ բռնելով գրքի ընթերցանությունը:
- 3) պատճառաբանելով, որ այդ օրը պետք է քաղաք մեկնի:
- 4) ասելով, որ արդեն ճաշել է:

31 Տրված հատվածը Հ. Սահյանի ո՞ր բանաստեղծությունից է:

*Նստում էին և սպասում,
Մինչև պասպր գար,
Մինչև բակում Ծաղիկ եղան
Չանգը ծլնգար:*

- 1) «Զարավիր»
- 2) «Անտառում»
- 3) «Օրը մթնեց»
- 4) «Անունի տալիս»

32 «Սասնա ծոեր» Էպոսի («Սասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր) բովանդակության վերաբերյալ ո՞ր պնդման մեջ սխալ չկա:

- 1) Սեծ Մհերը և Մըսրա Մելիքը պայման են կապում, որ ով հաղթի մենամարտում, նա դառնա և Սասունի, և Մըսրա թագավոր:
- 2) Դավիթը կոստրում է Մըսրա Մելիքի բանակը, և Մելիքը սարսափիահար փախչում է:
- 3) Փոքր Մհերը ծնվում է՝ ձեռքի ափում մի կաթիլ արյուն սեղմած:
- 4) Ծովինարի խորհրդով իրենց կառուցած ամրոցը Սանասարն ու Բաղդասարը անվանում են Սասուն:

33 Նախադասության անդամներից որո՞նց շարակացուական վերլուծությունն է ճիշտ:

Ամառային գիշեր էր. Ուկանը անցավ հյուսիսային պարսպի մոտով և կանգ առավ մի խրճիրի մոտ, որ մյուսներից փոքր-ինչ ավելի բարեկարգ էր, և որում պայծառ լույս էր վառվում:

1. **լույս** – ուղիղ խնդիր
2. **մյուսներից** – ներգործող խնդիր
3. **փոքր-ինչ** – չափի պարագա
4. **որ** – ենթակա
5. **կանգ առավ** – բաղադրյալ ստորոգյալ
6. **պարսպի** – հատկացուցիչ

34 **Ո՞ր բառերում մեկից ավելի հնչյունափոխություն կա:**

1. հետաքննություն, 2. աստղադիտարան, 3. մեղվարուծություն, 4. մանրախնդրություն,
5. ուղամտորեն, 6. ահազնանալ, 7. ծաղկաշղթա, 8. հանդգնել

35 **Ո՞ր բառերն են միմյանց հոմանիշ:**

1. մկունդ, 2. սաղավարտ, 3. դարան, 4. որոգայթ, 5. շառափ, 6. ականատ, 7. թակարդ,
8. կառափ

36 **Ո՞ր նախադասություններում կապ չկա:**

1. Նա, ըստ այդ որոշման, պետք է հանդիպեր նրան որևէ չեզոք տեղում և հասցներ ազարակ:
2. Հասկանալի էր, որ ինձ վիճակված չէր նման պայմաններում հանգիստ խղճով գրաղվել իմ գործով:
3. Բայց սովորաբար նա ինձ մոտ է գիշերում. այս երեկո եթե վաղ գա, հենց այս գիշերվա գնացքով կճանապարհեմ:
4. Չիմացա՝ ինչպես ճաշեցի, որովհետև ինձ շատ էր հետաքրքրում այն տեսակցությունը, որ պիտի ունենայի Սառայի հետ:
5. Դու, մայր Արաքս մեր քերթության, Առ ինձ գիրկդ, տա՛ր ինձ հեռու:

37 **Ո՞ր նախադասություններում է շաղկապը կապել նախադասության անդամներ (նախադասությունները կետադրված չեն):**

1. Չեկա և չիմացա ոչինչ:
2. Կին թե տղամարդ դուրս էին եկել տներից:
3. Այդ ներկայացումը ծնվել էր թախծից գուցե սիրուց բայց ոչ սին հպարտությունից:
4. Միլիոննատիրոջ և աղքատ աղջկա միջև չի կարող լինել ոչ մի առնչություն:
5. Հանկարծ մի լույս ցայտեց և սկսեց պտտվել վաճքի խոժոռ պատերին:

38 **Ո՞ր բվերի տեղում բութ պիտի դրվի:**

Արտաշես թագավորի ժամանակ Հայաստանի կյանքը բարեկեցիկ էր երկիրը(1) ծաղկուն էր: Սիրելով իր թագավորին(2) ժողովուրդը նրա կյանքի հետաքրքիր դեպքերը գեղեցիկ գրույցներ դարձրեց: Մովսես Խորենացու գրքում նկարագրված պատմություններից մեկի(3) Արտաշեսի(4) ալանների դեմ մղած պատերազմի նյութը պատմիչը քաղել է Գողթն զավառում(5) այն ժամանակ դեռևս պահպանված երգախառն գրույցներից: Եթե ալանների թագաժառանգը գերի է ընկնում նրա քույրը բարձրանալով Քոի ափին գտնվող մի ժայռի վրա(6) խնդրում է(7) վերադարձնել եղրորը: Արտաշեսը սիրահարվում է ալանների արքայադաստերը(8) չկարողանալով վճարել հազարավոր ուկիներ փախցնում է նրան:

39 **Տրվածներից քանի՞սն են ցուցական դերանուն:**

սույն, միմյանց, որտեղ, ամեն մի, ինչքան, միևնույն, մյուս, ինչպիսի

40 **Բառերից քանի՞սի՞ բաց թողած տեղում է գրվում հ:**

արհամար-ել, անշնոր-ք, ամպ-ովանի, խոտ-արք, հայ-ոյանք, հեղ-եղուկ, ընդ-անուր, համ-արզ

41 Բառագույզերից քանիսի՞ բառերը հականիշներ չեմ:

փխրուն-պինդ, ճապաղ-թերի, անաշառ-կողմնակալ, հարթ-խորդուբորդ, նահանջել-ընկրկել, էական-անկարևոր, տիվ-ցերեկ, չքանալ-հայտնվել

42 Նախադասություններից քանիս՝ մեջ են ընդգծվածները միմյանց կապակցված խնդրառությամբ:

- Լուսաթաթախ սպասումի մեջ ինչ-որ հաճելի հուզմունք էր ալեկոծել Մարանին:
- Սիրում եմ աչքերիդ տխրությունը խորին:
- Այդ վայրկյանին մտրումս անհծեցի երջանիկ երգչուիուն:
- Լևնին հայտնեցի Լուիզայի ուղևորության մոտալուտ ժամանակը:
- Առանձնացավ ընկերներից ու շարժվեց դեպի փողոց:
- Վեհանիստ լեռան գագարը կարծես աննյութական էր:

43 Նախադասություններից քանիս՝ մեջ հարակատար դերքայ կա:

- Մայրը ուշադիր հետևում էր, մինչև որ որդին անցավ սառցակալած ճանապարհը:
- Նա գիտակցում էր, որ վաղ թե ուշ պետք է վեր կենա ու երես առ երես նայի իր հետևում կանգնածին:
- Վայրկյաններն անցնում էին, և նա հասկանում էր, որ մոտենում է այն պահը, երբ ինքը հարկադրված վայրէջք պիտի կատարի:
- Զեյթունը մի բուռ մոխրակույտ է դարձել. հիսուս հոգի են վերադարձել կոտորածից, և քաղաքն ավերակ է:
- Բաժակը, որ արդեն մոտեցրել էր շուրթերին, դրեց սեղանին և դիմեց մեզ անհանգիստ ու հուզված:

44 Նախադասություններից քանիս՝ միջին հայերենով:

- Թույլ շրջյուն մը, հետո բույր մը մշկենի. Եվ համրազին զիրքը ձեռքես կ'իյնա վար:
- Մեծայ, սիրու տէր եղայ, երեսիս գոյնըն կու գընայ. Մանկտիք, ձեր արև ն ասեմ, որ սիրուն քարըն չի դիմնայ:
- Չիմ եարն ամանաթ կու տամ. ի վարդին մէջն պահեցէք. Թէ երթամ ու շուտով դառնամ, զամանարս ի տէ՛ր հասուցէք:
- Ընդ եղեգան փող ծո՛խս ելաներ, Ընդ եղեգան փող բո՛ց ելաներ, Եւ ի բոցոյն վագէր խարտեաշ պատանեկիկ:

45 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել Շիշտ է, Միսալ է, Չզիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Այն բառերը, որոնք արտահայտում են տարբեր իմաստներ, կոչվում են հականիշներ:
2. Զայնարկությունները, կապերը և շաղկապները հոմանիշներ չեն ունենում:
3. Նույն երևույթի՝ սաստկության տարբեր աստիճաններ արտահայտող բառերով կարող են հոմանշային շարբեր կազմվել:
4. Հականիշները կարող են լինել նույնարմատ և տարարմատ:
5. Համանուն են այն բառերը, որոնք արտահայտում են նույն կամ նման իմաստներ:
6. Որոշ դարձվածքներ ունեն իրենց հոմանիշ դարձվածքները:

Բ մակարդակ

46 Համարակալված բառերում բաց բողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Աղջամուղջը հետզիետե ան-ացավ(1)՝ իր տեղը զի-ելով(2) արևի շառագույն ճառագայթներին: Բնությունը զար-նեց(3): Ծառերի և ծաղիկների սաղար-ներին(4) նստած ցողը մեղմ-բեն(5) գոլորչիացավ, և յուր-րինակ(6) փայլով շողշողաց մուգ կանաչ բուսականությունը: Պ-նված(7) սալորենին նազեց՝ ասես համբույր ուղարկելով ճ-դերին(8) բառած արագիլներին: Արքնացան նաև ծաղիկները՝ զինարրու-ը(9), սուսա-բարը(10), վարդը:

- 1) 1-է, 5-ն, 8-յու, 10-ն
- 2) 2-չ, 3-ք, 7-ճ, 9-կ
- 3) 1-է, 4-ք, 7-ճ, 9-կ
- 4) 3-ք, 6-օ, 9-կ 10-ն

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում արմատի հնչյունափոխություն կա:

- 1) մրցակարգ, հայրենադավ, վրիպակ
- 2) վարչակազմ, միջադեպ, վիճակարույց
- 3) հրակայուն, ձվածեղ, մշակութային
- 4) փափկակյաց, ձուլածո, որդեսեր

48 Ո՞ր շարքում համանուն չունեցող բառ կա:

- 1) անձուկ, փող, բառ
- 2) խոզուկ, մարտ, խատուտիկ
- 3) հազար, հանդերձ, կետ
- 4) կուռ, գառ, աղոս

49 Ո՞ր շարքում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) կոնդակ-կաթողիկոսի պաշտոնական գրություն, դարձերես-թղթի հակառակ կողմը
- 2) խաժ-կապույտին տվող կանաչ, սուտակ-կարմիր գույնի թանկարժեք քար
- 3) պատրիվակ-մտացածին պատճառ, խոյակ-քանդակազարդ սյունագլուխ
- 4) ակնակապիճ-աչքի խոռոչ, սնգույր-ոսկեթել կամ արծաթաթել գործվածք

50 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ բարդ:

- 1) մրգատու, բերքահավաք, պարահանդես
- 2) սարկամիտ, շրջանավարտ, խաղակես
- 3) օրավոր, սպիտակաթույր, փաստարկ
- 4) քարանձավ, սառցալեռ, ծաղկաթերթ

51 Ո՞ր շարքի բառերից ոչ մեկում հոդակաա չկա:

- 1) լայնեզր, հայազգի, դառնանուշ, բարետես
- 2) ելեէջ, ճենապակի, ծանրաշարժ, քենուաղվես
- 3) զահերեց, շողակն, շոգեջեռուցում, ճարտասան
- 4) ազգուտակ, հեծանիվ, հնավանդ, անախորժ

52 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ պարզ:

- 1) աշխույժ, աշտարակ, ավարտ
- 2) ապահով, ապավեն, տեսակ
- 3) պարտեզ, ըմպանակ, հրահանգ
- 4) խրճիթ, լիցք, հրավեր

53 Ո՞ր շարքում են բոլորը տրված իմաստն արտահայտող խոսքի մասի պատկանող բառեր:

- 1) նյութական – ամենքը, երբեք, այնքան, տնային
- 2) վերաբերմունքային – իհարկե, բնականաբար, այսինչ, ահա
- 3) քերականական – ի պատիվ, օրոք, քանի դեռ, արդյոք
- 4) նյութական – հոտնկայս, նկատառում, դիմաց, չրիսկալ

54 Ո՞ր նախադասության մեջ պակասավոր բայ չկա:

- 1) Ես ցույց տվի, թե ոչինչ չեմ լսում, այլ միայն կարդում եմ քաջազործությունների մասին գիրքը:
- 2) Ես չգիտեմ՝ ուր են տանում հեռավոր Ուլյիների ժապավեններն անհամար:
- 3) Ո՞ր աշխարհում ունեմ շատ բան՝ Միտք եմ անում՝ է՞՞ն, թե՞ էն:
- 4) Երբ նայում է, որ ափերին ես չկամ, Մոլորվում է Լորագետը ու զնում:

55 Ո՞ր նախադասության մեջ վերաբերական չկա:

- 1) Բախսող ին չէ՞՞ր կարող լինել այնքան անողոք, որ իր մեկ լրիվ օրվա չարչարանքն անտեղի անցներ:
- 2) Հոռդոսում կանգնեցրին Հելիոսի վիթխարի արձանը՝ ի նշան փառահեղ հաղթանակի:
- 3) Եթե ինչ-որ տեղի է ցավում, Խսկույն բուժեմ լոկ հայացքո՞վ:
- 4) Թե՛ կոհիվը անխուսափ է, Թող չկովեն երկու երկիր, այլ մարդ ու կին:

56 Ո՞ր տարրերակում բաղադրյալ ժամանակածն կա:

- 1) զգալ կտա, եփեցինք-քափեցինք
- 2) դուրս եկավ, մի՛ վարանիր
- 3) կանգ էր առել, չպիտի լսես
- 4) բույլ մի՛ տուր, սիրտ արեց

57 Ո՞ր տարրերակում ենթադրական եղանակի բայածն կա:

- 1) Կապտավուն սարելը այնքան մոտ, այնքան պարզ էին երևում, որ հեռվից կարելի էր համրել նրանց մաքուր լանջերի բոլոր ձորակները:
- 2) Լառ-Մարգարը, ծիրանուտի տակ պառկած, ցերեկվա շոգին ծիրանի ճյուղերի արանքով կնայեր երկնքի կապույտին:
- 3) Առաջին հայացքից կարծես թե հանցանքը մատնող որևէ նշան չէր կարող երևալ:
- 4) Ինձ թվում էր, որ այդ նավերով զնացողները պիտի խղճան մնացողներին՝ որպես բախտից զրկվածների:

58 **Ո՞ր նախադասության մեջ որոշիչ հոդի գործածության սխալ չկա:**

- 1) Կանչենք այն մարդկանց, որոնք սպասում են իրենց մրցանակներին, պարզեներին կամ որևէ այլ նվերին:
- 2) Ամռան երկար օրերին էլ արևն հազիվ մի քանի ժամ է լույս տալիս Մթնաձորի անտառներին:
- 3) Սիայն մեկ վայրկյան շոշափեց միրիավի տաք մարմինը, և մատներն զգացին, որ բմբուլը անասելի փափուկ է:
- 4) Հանկարծ քույրն երեաց, ինձ տեսավ և կարծեց, թե հանդիմանելու եմ ուշացման համար:

59 **Ո՞ր տարրերակում դերբայական դարձված կա:**

- 1) Լաց լինող երեխան մորն էր կորցրել:
- 2) Ընկնելով ու վեր կենալով շարունակում էին երթը:
- 3) Կարտոֆիլը հետխոտն զառիվերը բարձրացնելով իսկապես անմտություն է:
- 4) Պահակը գույնը գցած վազում էր շինության պարսպի երկայնքով:

60 **Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծված տեղի պարագա:**

- 1) Առավոտյան մենք ազարակների վաճառքի գործակալության **սիրուհու մոտ** գնացինք, որն իր կարծիքը հրամցրեց գյուղի տների մասին:
- 2) Ես կուզեի արևավառ **անապատը** ամայի, ուր մեն-մենակ ու վշտահար թափառեի ու լայի:
- 3) **Տեղը տեղին** վճարելով վարորդին՝ իջավ մեքենայից:
- 4) Գյուղից ներքև՝ **մի բարձր ժայռի մոտ**, գետն արմունկ է կազմում ու կորչում քարերի արանքում:

61 **Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ չկա:**

- 1) Սիրտը նույնական խարվում է, ինչպես և բանականությունը. նրա մոլորությունը ոչ պակաս կորստաքեր է:
- 2) Առաջինները նրանք են, ովքեր կարողանում են ամեն ինչ ճեղքել:
- 3) Պայծառ աշխարհում կլինենք մենակ, Յավ կյանքի մեռնող լույսերից խարված:
- 4) Ընդմիջումից հետո հանդեսի երկրորդ մասը պիտի սկսվեր մի բանաստեղծությամբ, որ Խոնարհի քույրն էր արտասանելու:

62 **Ո՞ր նախադասության մեջ շարադասության սխալ կա:**

- 1) Նավարեկությանը վերաբերող իրավունքը միջազգային իրավունքի հին կետ է, ըստ որի՝ նավարեկության հետևանքով ափ նետված կամ մերձափնյա մասում հայտնաբերված ողջ գույքը համարվում է առափնյա տարածքի գերիշխանի սեփականությունը:
- 2) Եվրոպան շատ խիստ բնակեցված տարածաշրջան է. այստեղ կան բազմաթիվ բարձր արդյունաբերություն ունեցող զարգացած պետություններ:
- 3) Աֆրիկյան արշավանքի ժամանակ Կեսարը նավից իջնելուց հետո սայթաքեց, վայր ընկալ ու ամենին չկորցնելով իրեն՝ ամուր գրկեց հողը և հանդիսավոր հայտարարեց. «Դու իմ ծեռքերում ես, Աֆրիկա»:
- 4) Մարդն իր ամբողջ կյանքի ընթացքում կատարում է մոտ 700 միլիոն շնչառական գործողություն, և շնչառական ուղիներ թափանցող օդն ամենուրեք հանդիպում է լորձապատ մակերևույթի:

63 Ո՞ր նախադասության մեջ ընդգծվածներից ոչ մեկը որոշիչ է:

- 1) Հերիաքղ անվերջ օրորում, Իլիկդ խոսում է անուշ:
- 2) Ու զանգերն այն լալազին Սեռնող իմ երկրում Չեն հուզելու քո հոգին Տիրությամբ անհուն:
- 3) Նորից կրողնեմ քաղաքն աղմկոտ Ու ճամփա կընկնեմ հավետ միայնակ:
- 4) Բոյոր ահերն ինձնից վանում, Պարզ եմ նայում ապագային:

64 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:

- 1) Միայն որոշ նրբագեղ կանայք են, որոնք կանացի բազում հնարքներ օգտագործելով՝ կարողանում են իրենց պահվածքը խստեցնել, և այդ անելու յուրօրինակ միջոցները միայն իրենց են հայտնի:
- 2) Գիշերը անքուն բափառեց Ադամը՝ երգելով իր ցավագին կարոտը, և անհուն կսկիծից փոքրորկվեց սիրտը:
- 3) Բացված ճեռագիր մի կեսը, թվում է, կապույտ ստվերի մեջ է, մյուսը՝ երկաթյա եռաժանի մոմակալի դեղնակարմիր կայծկլտութների տակ, և նրա վրա նշմարվում են նոտրագիր տողերը:
- 4) Եվ ամեն օր հոգու թթվոռով նայում էր աշխարհին և ամեն օր զարմանում այնպես, որ թվում էր՝ առաջին անգամ էր տեսնում աշխարհը:

65 Մ. Մեծարենցի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Թոյլ շրջում մը, հետո բոյր մը մշկենի.
Եվ համրազին զիրքը ճեռքես կ'իյնա վար...*

- 1) «Արասիաներու շուքին տակ»
- 2) «Արևին»
- 3) «Սիրերգ»
- 4) «Վայրկյան»

66 Ո՞ր շարքում կա ստեղծագործություն, որի հեղինակը Ե. Չարենցը է:

- 1) «Տաղ անձնական», «Մահվան տեսիլ»
- 2) «Անվերնագիր», «Անակնկալ հանդիպում Պետրոպավլովյան ամրոցում»
- 3) «Գանգրահեր տղան», «Մի՛ խառնեք մեզ ձեր վայրի արջի ցեղերին»
- 4) «Դանթեական առասպել», «Ես իմ անուշ Հայաստանի»

67 Ո՞ր նախադասություններում վերաբերության անուղղակի խնդիր կա:

1. Խոսում էինք մեր անցյալ օրերից, լավ հիշողություններից: 2. Մեկը իր տեսած երազն էր պատմում, մյուսը՝ տնից ստացած տեղեկությունները: 3. Ապա գրուցում էինք մեր ճանապարհորդությունների, մանկության, սիրո, արկածների շուրջ: 4. Յուրաքանչյուր ոք աշխատում էր սփոփել մյուսին: 5. Երբ դրսից մեկը մի բան էր ստանում՝ ծխախոտ, շաքար, միրզ, իսկույն սիրով բաժին էր հանում ուրիշներին: 6. Բոլորս միմյանց վերաբերվում էինք սիրով ու հարգանքով:

68

Համարակալված բառերից որո՞նք են ածական:

Չեմ սիրում այդ երաժշտությունը. 1. **դաժան** է այն: Նայում եմ մյուսներին. ոմանք նստել են 2. **աճտարբեր** հայացքով, ոմանք՝ 3. **ներանձնացած**: 4. **Ամեն** մարդ 5. **զող** աշխարհ է՝ անհմանալի ու 6. **անմատույց**: Տարիներ հետո ոչ ոք չի մնալու այս 7. **ապրոց** բազմությունից: Բայց աշխարհը 8. **տակավին** իմն է ու ձերը:

69

Ո՞ր մտքերն են բխում տեքստի բովանդակությունից կամ չեն հակասում նրան:

16 երկրներից հավաքված 250 հոգանոց զիտական մի ընկերություն գրաղվում է զիտուրյան համեմատարար նոր բնագավառով՝ մումիաների արտաշիրմումով, ինչի նպատակը դրամք քժկական քննության ենթարկելն է: Յուրաքանչյուր անգամ հանդիպումը կայանում է այդ երկրներից որևէ մեկում: Խմբի վերջին հանդիպումներից մեկը կայցել է Դետրոյուտում: Այս անգամ ուսումնասիրության առարկան մի եզրակացնություն մումիան էր՝ շիրմված 2000 տարի առաջ: Հետազոտության ընթացքում քննվեցին բոլոր օրգանները՝ բացի ուղեղից. այս մումիայի գանգում այն բացակայում էր, սակայն գանգն անվճառ էր: Կա տեսակետ, քան որի՝ մինչ բալզամացումը եզրակացները ուղեղը հեռացրել են քրանցքերով, ապա ամբողջ մարմինը ծածկել են քսան շերտ հեշտ ներծծվող կտորով և պատել սողայագիստով հազեցած խյուսով:

Բազմարիկ մումիաների քննությունից պարզվել է, որ հնագույն ժամանակներում նույնպես մեծ տարածում են ունեցել այսօր մարդկությանն անհանգստացնող սրտանոթային, հողային հիվանդությունները, իսկ ունտգենոսկոպիկ սարքերը փաստեցին ողնաշարային ախտերի տարածվածության մասին:

1. Ունտգենոսկոպիկ սարքերով ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ հնադարում ողնաշարային տարբեր հիվանդությունները բոլոր ախտերից ամենատարածվածն են եղել:
2. Մումիաների ուսումնասիրությունները փաստում են, որ իին ու նոր ժամանակների մարդիկ հաճախ տառապել են միևնույն հիվանդություններով:
3. Կա տեսակետ, որ մինչ բալզամացումը պարտադիր պայման է եղել մահացածի քրանցքերով ուղեղի հեռացումը:
4. Դետրոյուտը եզրակացն մումիաների մերօրյա հետազոտությունների կենտրոնն է:
5. Վերջին հանդիպման ժամանակ հետազոտված մումիան բալզամացվել էր բոլոր օրգաններով հանդերձ՝ բացի ուղեղից:

70

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել Շիշտ է, Մխալ է, Զգիտեն տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ներգոյական հոլովը կազմվում է **ուժ** վերջավորությամբ կամ **սեռական հոլով+մնջ կապակցությամբ**:
2. Ոչ բոլոր գոյականներն են գործածվում ներգոյական հոլովով:
3. Ժամանակի պարագան կարող է դրվել ներգոյական հոլովով:
4. Ներգոյական հոլովով դրված բառը կարող է գործածվել կապերի հետ:
5. **Ով** դերանունը ներգոյական հոլովի ձև չունի:
6. Ներգոյական հոլովով դրված գոյականը կարող է համանունություն կազմել նույնարմատ անկատար ձևաբայի հետ: